

Ра інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 26 (486)

П'ятниця, 11 вересня 1992 року.

Телефони редакції:
4-74-17, 22-68.

Призначений першим проректором

Претендентів було аж 18. В списку, зачитаному Б. І. Мокіним на засіданні ректорату 4 вересня, значилися прізвища В. Д. Свердлова, М. А. Клименка, Р. Д. Ісковича-Лотоцького, В. О. Леонтьєва, М. Є. Іванова, Ю. С. Данилюка, Ю. А. Карпова, В. М. Кутіна, В. А. Огородникова, Ю. А. Буреникова, С. И. Ткаченка, М. Ф. Друкованого, М. А. Філіпюка, О. П. Стахова, І. Г. Мельника, М. М. Шкодіна, А. С. Васюри, Т. Б. Бульської. Ректор виставив кожному рейтинг, в якому бралися до уваги такі об'єктивні фактори, як вік, стан здоров'я, ученисть, ступені росту і суб'єктивні (з точки зору Б. І. Мокіна) — організаційні здібності, відданість справі, витримка. За цією шкалою найвищий рейтинг — 18 балів — здобули М. Є. Іванов, В. О. Леонтьєв, Т. Б. Бульська.

Б. І. Мокін вирішив призначити першим проректором Василя Олександровича Леонтьєва, який до останнього часу був проректором з виховної роботи і міжнародних зв'язків.

Біографія В. О. Леонтьєва.

Вона коротка. Народився 1 листопада 1949 року, в селі Жуківцях під Жмеринкою в сім'ї робітника.

Росіянин. 1966 року закінчив Жмеринську середню школу № 3, потім — залізничне профтехучилище. До армії працював залізничником. Відслуживши, у 1970 році поступив до нашого інституту, скінчив його з відзнакою і був залишений тут асистентом кафедри електричних мереж і систем. 1984-го року захистив кандидатську дисертацію. Старший викладач, доцент, заступник декана по роботі з іноземними студентами, декан факультету заочного навчання, з лютого нинішнього року — проректор з виховної роботи та міжнародних зв'язків. Осць такий послужний список ученого і педагога, який стає віднині другою особою в нашому інституті.

Бажаємо вам, Василю Олександровичу, талановитої наснаги і творчих удач.

БУДУЄМОСЬ

Літо було позначене приємною подією — інститут одержав 42 квартири в новоспорудженому будинку. А будувати зараз трудно. «Навіть такий геній постачання як Володимир Михайлович Матвійчук, — жартував Б. І. Мокін, — не все сьогодні може знайти і дістати».

Але фронт будівництва при тому всьому не згортається, від намечених планів інститут не відступає. В четвертому кварталі розпочнеться забудова 7-го гуртожитку на 443 місця з студентською поліклінікою. Розробляється проект житлового будинку на 98 квартир, споруджуватись він буде на території нашого містечка і це дає підставу сподіватись, що всі квартири перепадуть інституту без відчислень в рахунок міськради.

А на 1 жовтня наміча-

ється новосілля — в новий учбовий корпус переходить факультет радіоапаратобудування.

Паралельно з сьомим гуртожитком почнеться спорудження прекрасного спортивного комплексу з басейном і плавальними доріжками. Ведеться монтаж великого ангара для потреб кафедри ААГ. З наступного року реконструюватиметься спортивно-оздоровчий табір «Супутник» поблизу Степашок. Вкладатимуться кошти в базу відпочинку під Саками (Крим), щоб забезпечити оздоровлення тут людей у 4 зміни (по 50 душ кожна) і доставку їх до місця й назад.

З УСІХ КРАЇВ ДО НАС

В головному навчальному корпусі почала роботу науково-технічна конференція країн Співдружності Незалежних Держав, скликана Вінницьким політехнічним інститутом, інститутом кібернетики ім. В. М. Глу-

шкова АН України і Вінницькою обласною Радою спілки НДТ.

Протягом трьох днів учасники обговорюватимуть питання контролю і управління в технічних системах.

Характерною ознакою цього наукового форуму є його представницький характер. Бажання взяти участь в засіданнях виявили науковці вузів колишніх республік Союзу — України і

Росії, Білорусії, Туркменістану, Киргизстану та інших. Крім пленарних, відбуються секційні засідання, на яких намічено заслухати понад 170 доповідей, більше половини яких зроблять вчені ВПІ. Вступним словом конференцію відкрив голова оргкомітету академік Б. І. Мокін.

ВИСТАВКА РЕРІХА

Вона відкрита в обласному краєзнавчому музеї. Видатний художник, учений і громадський діяч М. К. Реріх написав понад 7000 картин. Значна частина їх перебуває в музеях Москви, Санкт-Петербурга, Новосибірська, Нижнього Новгороду, Нью-Йорку та інших міст, а також у приватних колекціях.

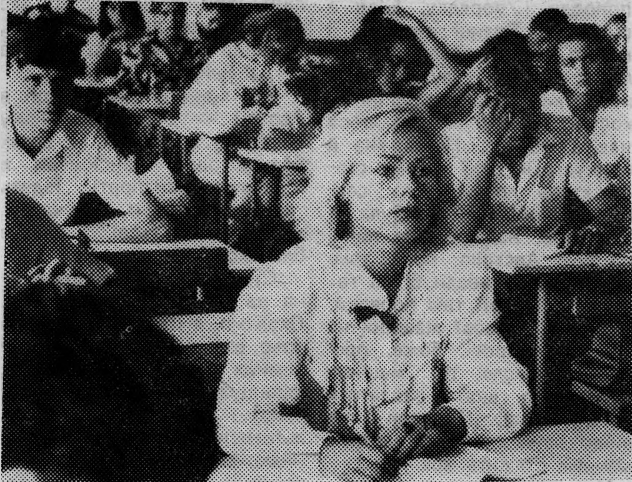
На виставці, про яку мова, представлено 34 картини серії «Гімалаї» з колекції Міжнародного центру Реріхів. Картини створені в період з 1937 по 1947 рік, коли художник жив в Індії біля півніжних величезних гір в долині Кулу. В гімалайсь-

ких етнодах Миколи Костянтиновича гори і небо виступають рівноправно, а найчистіше — доповнюють одне одного. Коли небосхил в усій своїй красі висить над землею, коли зорі, як очі Всесвіту, дивляться донизу, людський дух замирає в німому захопленні перед величчю космосу.

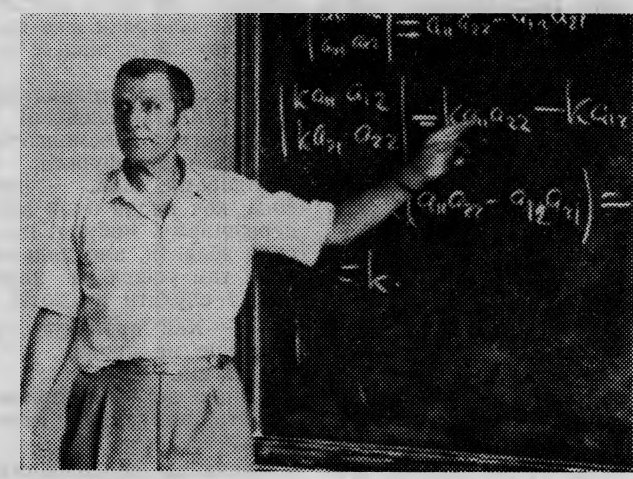
Переходячи від картини до картини, ми відчуваємо внутрішню силу гір, їх єдність з вічністю. Гори не дозволяють людям дивитися на себе спогорда, вони змушують випрямитись і підняти голову, постаратися стати кращими і чистішими. Картини Реріха порівнюють з веселкою і самоцвітами. «Прекрасне веде нас через усі мости... тче світосносні крила і об'єднує людські душі в прагненні до єдиного Світу», — писав художник. Пам'ятаймо ж його великий заповіт: «усвідомлення краси врятує світ».

Відвідайте цю виставку і ви не пошкодуєте.

М. БАЙДА,
професор.

Перше заняття на І курсі новоствореного факультету фундаментальної та економічної підготовки. Лекцію з вищої математики читає один з кращих викладачів інституту В. Л. Карпенко. Фот С. Лісового.

ПОЛІТИЧНИЙ МЕТРОНОМ

31. 08—6. 09

Час йде, а легше не стає на нашій благословенній, уже суверенній, Україні. Що б там не говорив на прес-конференціях прем'єр Вітольд Фокін, які б він не виставляв причини для виправданя промахів, від цього зміни на краще не видно, зубожіння народу триває, бо прірва між вартістю життя і розмірами заробітків все поглиблюється і ціни на продукти, товари й послуги для багатьох стали недосяжними. Так, кілограм м'яса на ринках вже коштує 220 — 250 карбованців, десяток яєць — 140—50. Каністра бензину коштує 400 карбованців. При цьому в розряд дефіциту потрапляють все нові і нові види продукції: круп'яні і макаронні вироби, борошно, олія, цукор, навіть сірники.

Правда, зажеврили ледь помітні проблески покищо в намірах вищої влади. Так, заступник голови Верховної Ради Василь Дурдинець в одному з останніх виступів запевнив, що на черговій сесії українського парла-

менту будуть обов'язково прийняті законодавчі акти, які покладуть край нестримному зростанню цін, розв'яжуть тугий вузол проблем демонополізації виробництва. Дай-то бог!

Тим часом, поки влада шукає виходу з кризи, засоби зміцнення держави, поверхом нижче, де засіли вкупі з профспілковим лобі колишні партійні вельможі, робиться все, щоб розвалити цю державу. Ганебним проявом ворожості стали страйки авіадиспетчерів і залізничників, організовані на початку вересня керівниками, так званих, «вільних» профспілок. Вони призвели до непоправних моральних і матеріальних втрат молоді незалежної України.

Принагідно з цього приводу згадати опубліковану в нашій газеті за 22 листопада 1991 року статтю ректора Інституту Б. І. Мокіна «Профспілковий більшовик знов поліз на броньовик». Його політичний прогноз, передбачення, що колишні партійні верховоди, оговта-

шись від торішнього антипутчового шоку, пролізуть у керівні профкабінети і, використовуючи економічні труднощі, почнуть кликати довірливих людей на нову революцію, виправдались. Але броньовик сьогодні — не той аргумент, який може надихнути на «последний и решительный бой...».

Головне — у постанях незговірливих «профів» досить чітко проглядаються звичайні картярські, які роблять ставку на поточний момент, щоб в черговий раз обманути народ і знову зробіть партійними напівбогами, які свого часу уже загнали Україну в колоніальне гето.

З цими недругами тісно змикаються і зовнішні вороги нашої молододі держави. Рецидивом їхньої нетерпимості до України став зокрема інцидент під час ате-стації в Севастопольському вищому військово-морському училищі, де знову нагадали про себе вороже настроєні до всього українського пани Касатонов, Чернавін, Грачов і їхні однодумці.

Найдивніше те, що президенти Росії і України ніби про все домовились, а протиправні, недружелюбні дії військових Росії тривають. Як у тій байці: «А кіт ковбасу уминає, наче не до нього річ».

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ, ВІННИЦЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ, В/О «НОВАТОР», В/О «КАТІОН», НДІ «БУКОН», В/О «ТЕМП» З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

проводять в м. Хмельницькому в листопаді-грудні 1992 р. науково-технічну конференцію і виставку

«Вимірювальна техніка в технологічних процесах і конверсії виробництв».

Конференція буде здійснюватись за такими напрямками:

1. Конверсія виробництв в приладобудуванні і випуску товарів народного споживання.
2. Фазочастотні виміри в приладобудуванні і в технологічних процесах різних галузей промисловості.
3. Прилади і методи контролю параметрів природного середовища, речовин, матеріалів та виробів.
4. Застосування техніки СВЧ в промисловості, приладобудуванні та технологічних процесах.

Контактні телефони: в м. Хмельницькому 2-22-43, 2-88-74, 2-51-08; у Вінниці — 4-04-36, 4-72-22.

Н Е вірте гостям з далекого зарубіжжя, які в публічних виступах по радіо чи телебаченню розсилаються в компліментах на адресу наших людей, мовляв — трудолюбиві, веселі, гарні, добрі, одне слово, золото, а не народ. Це вони від чемності внутрішньої культури так кажуть, а повернувшись у свої фатерланди, розповідають про нас одні жахи, називають загадковими, унікальними.

І знаєте, вони мають рацію — ми далеко не такі, як належить бути найблисқушішому витвору природи краіну продуктами і товарами, започаткувати взаємовигідні, ділові стосунки між виробниками і споживачами. Так воно і є... тільки за «бугром», а не у нас. Знайомий турист, який побував у Швеції, розповідає, що вранці у міських магазинах ціна на овочі — одна, опівдні — значно нижча, а увечері — ще нижча. Бо там теплий виробник ніколи не залишить продовольчу продукцію на другий день — вона втратить товарний вигляд. Тверезий розрахунок диктує: краще продати дешевше, ніж викинути між державою і окремими групами населення, але ж є якісь загальноприйняті норми і принципи страйквідиспетчери страйкували, наприклад, в США, але вони про свій намір попередили пасажирів, по людському поставились до них в екстремальних випадках, коли від них залежало чиєсь життя, благополуччя. А у нас — зневага, байдужість, вчинки, які стали національною рисою гомо-советікум.

Навіть у третьому рейху, де правив бісцуватий Гітлер, існував такий порядок: після реєстрації шлюбу молодим відразу надавалась квартира з усією обстановкою, щоб нова сім'я не мала ніяких клопотів, міцніла, народжувала дітей. Тільки через десять років в пільгових умовах держава починала розрахунки за надану позичку.

Гадаю, що такий фашизм з готовністю прийняла б коректор однієї з вінницьких газет Надія К, яка народила четверо дітей і не має де жити. Під щоденним страхом бути викинутою на вулицю тулиться вона з чоловіком і малими дітьми в тісній кімнаті гуртожитку НВО «Еліта» в Агрономічному. До кого тільки не зверталася у Вінниці — ніякої уваги. А якийсь бюрократ в колишньому міськвиконкомі навіть дорікнув їй: «Менше було б плодити дітей...»

Ось така турбота про розквіт нації в той час, коли смертність перевищує народжуваність.

Не берусь критикувати нові міські власті, але коли б доля ось таких «гвинтиків», з яких і складається народ, посправжньому непокоїла їх, то мер Вінниці вручив би спортсмену, що відзначився на Барселонській олімпіаді не 100 тисяч, карбованців, а, припустимо, половину (спортсмен і такому подарунку був би радий). За другу половину вистачило б допомогти хоча б згаданій багатодітній сім'ї.

Здається, все в нас робиться, аби кожному ставало все важче і важче: карколомні ціни, розвал економіки, зростання злочинності. Ну, а податки, для яких уже нема ніяких перепон! Ясно, що кожній державі потрібно поповнювати бюджет, але ж обирають уже народ до нищії. Виходить, як у того батька, який нещадно лупцює сина і тут же кладе примочки на розбиту голову. Наче монголи Хана Батия накинуплась наша держава на свій же народ і давай обкладати його різними податками. Вже є і касові збори в державних установах і організаціях, грабіжницькі, так звані, станційні збори на залізничних і автовокзалах. Так можна докочитись до податків на дим, вікно, паркан, на що загодно, коли нема гальмів совісті.

Чому нам погано

ГОМО УНІКУМУС

ди під назвою Людина. Звісно, і в людській масі, поряд з золотоносними пластами, скільки завгодно пустої породи. Вчений, який відкриває таємниці Всесвіту, зовні може нічим не відрізнятись від рекетира чи фальшифомонетника; хірург, що здійснює унікальні операції, рятуючи життя людей — від маньака, для якого найбільша втіха — відімати життя у інших. Одні приходять на цей світ, щоб зробити якийсь добре земне чудо, другі з'являються усім на горі і відходять, прокляті самим небом.

І найбільше людського шлану чомусь у нас, на одній шостій. Тисячі дослідників, соціологів, психологів не одне десятиліття намагаються знайти відповідь: чому на казково прекрасних і багатих просторах колишнього Союзу розвинулось таке суперечливе у взаємнах, недружелюбне суспільство, як наше, хоч на кожному кроці компартійні ідеологи кричали про нерозривну дружбу народів — братів?

Тепер модно усі гріхи звалювати на суспільний лад, створений безшовниками в 17-му. Безсумнівно, так зване, розкріпачення від усталених порядків, у тому числі й від моралі, права, чесної праці і інших загальнолюдських цінностей не додало благородних рис будівникам нового суспільства, а вічний страх перед «чорним вороном» енкаведе, перед касними поглядами сусідів чи колег по роботі зробили їх хитрими, підступними, зрадливими.

І що найстрашніше, ці риси не вмирають з вимиранням отруєного покоління, а передаються наступним, входять в їхню плоть і кров.

Не стало кремлівських владик, соціалістична ідея відтиснута новими, так званими, прогресивними силами в тінь, а ми — все такі ж унікальні і нелогічні.

Факти? Було б їх менше!... Ідеалізуючи ринкові відносини, їхні прихильники запевняли, що вільні ціни дозволять наситити

ти. Такої діалектики в країнах цивілізованого ринку дотримується кожний власник від капіталіста з мільйонними прибутками до рядового фермера. А в нас з відшуканням цін ніби випустили ненажерливого джина з закорюваною пляшки. Кожен, хто хоч щось може продати, кинувся змагатися в створенні неймовірної дорожнечі, часто зовсім недостатньої для громадян з середнім достатком, не говорячи вже про тих, хто стоїть нижче цієї межі.

Кілька днів підряд на розі вулиці Келецької і Проспекту Космонавтів з'являвся автофургон з помідорами. Ціна — висока, хоч плоди були вже перезрілими. Цюкупці просили збавити, але дядько, який там увіся на ящиках, і слухати не хотів.

Хай пропадуть, а дешевше не продам, — вперся він. То що це — підприємливість, комерційна гнучкість?

Звичайна твердолобість, відсутність гальмів в гонитві за наживою.

За своє некоротке життя не пам'ятаю, щоб десь в державних, кооперативних чи навіть приватних магазинах були посправжньому зацікавлені продати мені той чи інший товар. «Хочете — купуйте, не хочете — не треба...» а щоб, як в Швеції, чи Данії, Франції мені це й подарували усмішку, щиросердно запросили прийти ще раз — може тільки приснитися.

Кілька днів тому по Україні прокотились страйки авіадиспетчерів, залізничників. Не буду заперечувати чи схвалювати їхні дії по відношенню до уряду, але найбільше тут постраждала безневинна сторона — тисячі пасажирів, серед яких були діти, хворі і старики. Без їжі, води, під спекотним сонцем десь на перегонах вони змушені були чекати, поки дві протиборствуючі сторони діячів поступляться в своїх амбіційних домаганнях.

Усюди були і, напевне, завжди будуть конфлікти

Л. НОВІНСЬКИЙ.

«За інженерні кадри» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниці, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95.

ДВА ТИЖНІ В АВСТРІЇ

Я КЩО коротко, то це наслідок доброї волі з боку Австрії до молодих учених тих країн, в яких розвалилась соціалістична система і поки-що не утвердилась нова. Щоб ми вивчили досвід передових, високорозвинутих країн, уряд Австрії заснував при університеті імені Йоганса Кеплера в Лінці спеціальний курс «Менеджмент та інформаційна технологія» і виділив півтори тисячі доларів стипендії на кожного слухача. Я потрапив на п'яте скликання цієї школи. Навчалися в ній цього разу 6 чехів, 2 угорці, одна болгарка, 4 поляки, 5 українців, два хорвати. Вивчали останні досягнення менеджменту, економічну кібернетику, німецьку розмовну мову, адже лекції читалися німецькою. Керував школою відомий фахівець з економічної кібернетики професор Герхардт Хруст, для читання лекцій запрошувались учені з Австрії і Європи.

Звичайно, два тижні — дуже короткий термін. За цей час можна хіба-що зав'язати дружні стосунки з представниками інших країн та створити якусь уяву про те, що відбувається в їхніх економіках. Власне, цей курс австрійці і запровадили саме задля тіснішого спілкування і налагодження зв'язків між ученими Європи. Як на мене, то вони цілком справляються з поставленою метою.

Ну, а тепер щодо деяких вражень поза курсом лекцій. Впадає в очі висока організованість, працьовитість і, сказати б, охайність західної цивілізації. Наочно втілений у життя принцип: щоб добре жити, треба добре й працювати. Вражає якесь майже побожне ставлення до природи і порядку. Ніде й смітинки. Вулиці виметені і вимиті, як квартири, на зелених газонах і лужках міст не дивина побачити зайця чи косулю, в ставах водяться навіть форелі. Не можна й припустити, щоб у тому ставку хтось посмів мити своє автомобіля — це була б, очевидно, надзвичайна подія на всю Австрію, про таке святотатство писали б усі газети. В Австрії такі порядки, що коли з твоєї машини на тротуар, боронь боже, проллється масло, то машини буде мало, щоб заплатити за це штраф. Порядок тут винятковий, за його дотриманням стежить вся нація. У мене склалося враження,

що вся нація так само ретельно дбає і про своє здоров'я. Встають тут рано. Робочий день починається о шостій годині, закінчується о дванадцятій годині. Після цього мало не вся Австрія сідає на велосипеди і з рюкзаком за плечима рушає на вихідні в ліси і гори. До речі, не тільки в Лінці, де ми перебували, а в усіх без винятку містах, лісах і горах прокладені велосипедні доріжки.

Австрія — країна туристів, а тому життя тут дороге. Відень за рейтингом дороговизни, приміром, посідає друге місце в Європі після Осло. Це й природно — є на що дивитись, історія на кожному кроці, пильно оберегаються пам'ятники старовини. Нові будинки, щоб не порушували загального антуражу, теж стилізуються під старовину. Вражає любов до класичної музики. Вона звучить скрізь — приємна і легка. Нема засилення тяжкого року. Зразу відчуваєш, що ти на Батьківщині Моцарта і Штрауса.

І ще одне — Австрія дуже поліцейська країна. Поліції ніби й не видно, але якщо тільки щось сталося, то вона тут уже за півтора — дві хвилини. Як відомо, при владі в Австрії — соціалісти. Тому навчання в школах і вузах безкоштовне, пенсіонери їздять безкоштовно. Тим часом, квиток у трамваї коштує близько двох доларів.

Система освіти спрямована на високий рівень знань. Скажімо, в гімназіях обов'язково вивчаються чотири іноземних мови (англійська, французька, італійська, латина) і ще одна — факультативно, за власним бажанням. Ми мешкали в студентському гуртожитку універ-

ситету. Він — шестиповерховий. На першому розташовано їдальню, зал, басейн, в підвалі — сауну, пральню, спортивні кімнати. На кожному поверсі для житла — 16 приміщень. Вони невеликі, метрів 9—10, але цілком достатні для однієї людини. З м'яким покриттям дощок, оздоблені деревом, з обов'язковим телефоном, умивальником, але коштують дешево. Якщо студентська стипендія 7000 шилінгів (700 доларів) на місяць, то за житло треба віддати 3000 шилінгів. Правда, кожен мешканець має ключі не тільки від своєї кімнати, але й від вихідних дверей і може вертатися на ніч тоді, коли йому заманеться.

До речі, такий же порядок і в університеті. Аспірант, якщо хоче, може працювати і в вихідні — у нього є ключі від входу. В університеті на кожному кроці — ксерокси. Треба тобі зняти з чогось копію — вкинув монетку і знав. У великому закуті на поверхвах зосереджено з півсотні персональних комп'ютерів. Хочеш попрацювати — будь ласка, сідай і працюй. Але акуратно. За тобою ніхто не піклує, але, якщо займешся не тим, що слід — телекамера все побачить і страж порядку вже тут. Ми навчалися з 9 до 16 години щодня, крім суботи й неділі. Приємна поведінка професорів. Вони розкуті, одягаються дуже демократично, без традиційних смокінгів, приділяють незвично багато уваги студентам: може розмовляти з одним-однісіньким півтора-дві години і це в порядку речей. Професор — людина зайнята. Ніякого сумісництва він не практикує. Якщо є потреба в сумісництві, то це означає, що він або мало завантажений на основній роботі, або свідомо недорозуміє. Система навчання спрямовується на максимальний розвиток ініціативи. Скільки ми там були в Австрії — два тижні, 10 робочих днів, а побували і в редакціях газет, і на телебаченні, і в банках. Це були не просто візити знайомства, а ділові зустрічі — організувати в газеті інтерв'ю з собою, підготувати телепередачу, оформити в банку кредит. І ми це робили. Іншими словами, темп життя зовсім не наш, діловитість незрівнянна, а звідси, звичайно, і рівень життя.

СПОМИН ПРО СТЕПАШКИ

Влітку наш фотокореспондент Степан Лісовий відпочивав в інститутському спортивному оздоровчому таборі «Спутник» поблизу села Степашок у Гайсинському районі. Приємність відпочинку він корисно поєднував з професійним журналістським інтересом. Про це свідчать його нотатки і фотознімки.

Як полює молода жабка? Пасивно. Облюбує купку водоростей, ляже на них скраєчку, і, виставивши з води голову, жде, коли якась комаха сяде тут спочити. Мені захотілось побачити фінал життя якоїсь дрібної істоти в жаб'ячій губі з іншої причини — чи виставить терпіння дочекатись? Отже, чекаю. І ось політала-політала, нічого підозрілого не примітивши, жабка і сіла на «полігон». Жаба, не зводячи з жертви погляду, сторожко простягнула під водою лапку вперед потім підтягла все тіло, а вже потім з надзвичайною обережністю, другу лапку. Коли відстань до здобичі дорівнювала довжині язика, жабка «вистрілила» ним, язик вмиг приклеївся до цілі і тієї ж миті вона сама, вистрибнувши з води, навалилась на бабку всією тупою. Секунд зо три по тому вони бабались у воді і нарешті жабка випливла — між губами в неї стрімити вуса й крильця.

Доросла жабка полює інакше. Сильні задні плавники рухають велике темнозеле-

На фото: острів хохання серед Бугу.